

antoni tolmos

L'EDUCACIÓ QUE FA BATEGAR LA MÚSICA

TEXT: DAMIÀ V. G.

FOTOS: ABELARDO HERNÁNDEZ

A finals del mes passat, el pianista i compositor lleidatà Antoni Tolmos va rebre a la sala de plens de la Paeria el Premi Batec 2007 de Recerca i Innovació Educatives per a la seva obra *Improvisació musical. Crear i gaudir en temps real*, que l'editorial Pagés publicarà en breu. A punt de veure la llum el seu darrer disc, *Patio de Luces*, enregistrat en directe a la capital del Segrià, Tolmos viu en un moment de satisfacció personal important mentre segueix creient, tal i com ja ho feia el grec Plató, que "la música és l'art educador per excel·lència i, juntament amb la filosofia, defineix l'equilibri harmoniós de l'ànima".

clàssics que poguessin improvisar, un camp molt poc treballat. Moltes vegades es pensa que els que no improvisen és perquè no tenen aquella qualitat o aquell do, però en realitat el que no hi ha és un treball. Però si es treballa es demostra que es pot fer igualment.

- **Està massa valorada la improvisació?**

- Està molt valorada en el sentit que les persones que estan capacitades per a improvisar un discurs musical partint de zero, en temps real, se'ls atribueix una certa actitud o do. Però en realitat quan treballes amb joves estudiants fas exercicis d'improvisació, ells acaben sabent improvisar, encara que inicialment, potser, no tenien cap do en concret.

- **Això vol dir que la improvisació s'ha de treballar?**

- I tant.

- **Més que l'estudi teòric?**

- Són dues coses complementàries i no és millor ni una ni l'altra. Aprendre una obra clàssica requereix un gran temps d'estudi i una

carnet

NOM: *Antoni Tolmos Tena*

EDAT: *37 anys*

PROFESSIÓ: *Músic*

UN COMPOSITOR: *Mozart*

UNA CANÇÓ: *'What a Wonderful World' de Louis Armstrong*

UN DESIG: *Molta música*

Antoni Tolmos, Lleida, 1970. Pianista i compositor. És titulat Superior en Piano, Llençatge Musical i Teoria de la Música. És Doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació. Actualment és professor d'Educació Musical a la Universitat de Lleida i ha estat Vicedegà de la Facultat de Ciències de l'Educació. Té editats quatre CDs *Cristall* (DiscMedi 1999), *Silencis* (Satchmo 2001), *Blanc* (Satchmo 2003) i *Sons de ciutat* (DiscMedi 2005), i el DVD *Recital Antoni Tolmos* (HM 2006) de música original per a piano. Ha publicat diverses obres i articles per diferents editorials i ben aviat el seu nou disc, *Patio de luces*, sortirà al carrer.

- **Què significa rebre el Premi Batec a la Recerca i Innovació Educatives?**

- Primer de tot és una satisfacció personal molt important, que arriba després d'un temps treballant en aquesta recerca d'improvisació musical. Per altra banda, el fet que una investigació sobre un tema musical hagi estat guardonada també és una gran satisfacció.

- **Per què?**

- Perquè a vegades els treballs de recerca estan enfocats cap a àmbits més científics que són molt més comptables i fàcils de quantificar. Quan estem parlant de coses d'art sembla que no tinguin cabuda dins d'una recerca perquè són més complicades de quantificar. Per això el premi és una satisfacció personal i també per a l'àmbit musical, que és molt important.

- **Ens pots explicar en què consisteix el**

treball guanyador: 'Improvisació musical. Crear i gaudir en temps real'?

- Es tracta d'una recerca aplicada en joves estudiants de música clàssica, concretament de piano. En un principi, en els cursos de música clàssica no hi ha un estudi de la improvisació dins el pla docent. Durant tota la carrera no hi ha una incidència important sobre el fet de la improvisació musical, ja que normalment només es fa en el terreny dels estudis de jazz. A mi m'interessava fer una recerca sobre músics

disciplina molt elevada per a poder acabar fent una interpretació a l'alçada del que es mereix l'obra. En la improvisació moltes vegades el que es fa és tenir un resultat instantani d'una música que inicialment no estava composta, per això és a temps real. Com bé incideixo en el títol del treball premiat, *Improvisació musical, Crear i gaudir en temps real*, en el moment en que estàs improvisant, estàs creant i al mateix temps gaudint, perquè allò ja és un producte acabat. De l'altra manera, quan interpretes una

“EL PREMI BATEC SIGNIFICA UNA GRAN SATISFACCIÓ, TANT A NIVELL PERSONAL COM TAMBÉ PER A TOT L'ÀMBIT MUSICAL”

partitura, des que la comences a estudiar fins al cap de sis mesos que la tens preparada i que podràs gaudir d'ella, han passat molts mesos i el temps és molt més ampli.

- Ja saps en què invertiràs els 6.000 euros del premi?

- (riu) Potser amb les hores que he dedicat amb aquest treball i els viatges que he hagut de realitzar. El que faré, doncs, és compensar la inversió feta anteriorment.

- Moltes hores?

- Moltíssimes, perquè hi ha un treball previ de documentació sobre el que ja hi havia escrit del tema. He hagut de llegir molts llibres sobre improvisació i pedagogia musical, sobre psicologia, intel·ligències emocionals, etc. I a partir d'aquí, decidir el que podia aportar jo. La recerca que vaig fer a un grup de joves estudiants de piano es basava en sessions individuals, les quals es van enregistrar amb àudio i vídeo per després poder fer-ne els anàlisis i les conclusions oportunes.

- I dius que has hagut de fer viatges?

- Sí, he hagut d'anar a biblioteques de diferents punts de l'Estat. També vaig fer alguns treballs de camp sobre alumnes de piano tant a escoles d'Espanya com de l'estranger, per a veure quina reacció tenien els alumnes independentment del país en el qual estaven.

- Ets d'aquells als que els premis no els hi treuen la son o realment t'afalaguen?

- Els premis són una injecció d'autoestima important, senzillament perquè no només tu estàs convençut de que allò està ben fet, sinó que hi ha un reconeixement públic on tu no hi has tingut cap tipus d'opinió, i això és important perquè et diu que estàs en el bon camí. Per altra banda, el fet de guanyar-lo no nega absolutament res, perquè en aquest premi hi havia vuit treballs més que de ben segur estaven fets amb rigor i mereixien guanyar. Els premis no ens han de treure ni molt menys la son.

- Quin és el premi que més il·lusió t'ha fet al llarg de la teva carrera musical?

- A banda del Premi Batec, els altres guardons que he rebut normalment han estat per temes més purament musicals i de composició. Com a premi de recerca o d'assaig aquest, sens dubte, és el més important.

Docència en solfa

- Quants anys fa que et dediques a fer de professor de música?

- Des dels 23 anys fins als 29 vaig estar en un conservatori com a professor de llenguatge musical de piano i, després, des de l'any 99 que estic a la Universitat de Lleida com a professor d'educació musical.

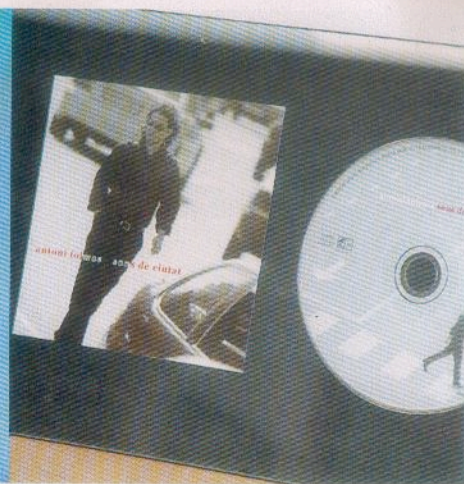
- Quan et pregunten si ets músic o professor, què respones?

- Músic. Evidentment també em dedico a l'activitat docent, però jo em sento músic.

- Quin diagnòstic li fas a la salut de l'educació actual en col·legis i conservatoris?

- Pel que fa a les escoles, tant a primària com a secundària, estan molt despullades de vessant artística, de música. Quan s'ha de retallar alguna hora per a donar altres matèries com les matemàtiques s'acaba traient de l'hora de música. No se li dona cap tipus d'importància. Però a l'hora de la veritat, les escoles sempre demanen que els festivals de fi de curs es muntin des de l'aula de música. D'altra banda, en els conservatoris i escoles de música es tre-

**"ALS ALUMNES
ELS ACONSELLO
QUE NO PARIN DE
FORMAR-SE MAI,
PERQUÈ LA MÚSICA
ÉS UNA DISCIPLINA
MOLT DIFÍCIL"**

balla molt bé, amb molt d'esforç i il·lusió, i s'està suplint la mancança dels col·legis públics. Estem vivint en una època on el fet musical és molt present a les ciutats i moltes escoles de música estan plenes de gom a gom.

- Com gaudeixes més, ensenyant o aprenent?

- De les dues maneres, perquè una cosa l'aprens quan l'estàs ensenyant.

- Quin consell dones als teus alumnes?

- Que no parin de formar-se mai perquè la música és una disciplina molt difícil.

- A banda de la teva activitat docent, en quins projectes musicals estàs posat?

- El passat novembre vaig enregistrar un disc en directe, que sortirà editat d'aquí un mes i mig o dos. Ara estem acabant tot el tema de

post-producció, tant de música com d'imatge. *Patio de luces* és el cinquè disc que faig i el primer totalment en directe. D'altra banda tinc altres publicacions de música per a piano, partitures i mètodes didàctics que estan a l'editorial a punt de sortir. També participo en alguns màsters, conferències...

- I concerts?

- Sí també. Tant amb piano en solitari com amb el trio que hem realitzat l'últim treball, en Joan Andreu i el Miquel Torà, amb el qual començarem a tocar tant bon punt surti el disc.

- Com valores l'estat actual de la música a Lleida?

- Està en un punt molt interessant. Les escoles de música estan plenes de canalla. A Lleida tenim infinitat de grups de música moderna, només cal veure els bucs d'assajos municipals.

- Falla el públic?

- Lleida és una ciutat petita i on hi ha una oferta cultural molt àmplia. A vegades hi ha diferents esdeveniments a la mateixa hora i això pot fer restar públic. A part, tant aquí com a la resta de Catalunya i Espanya no tenim educació per a la cultura musical. Un exemple és que a la gent li costa molt pagar per un concert. Sembla que sàpiga greu pagar per la cultura.

En clau personal

- Quan decideixes ser músic i per què esculls tocar el piano?

- Vaig tenir la sort de néixer en una família amb tradició musical i va ser fàcil caure des de ben petit en un conservatori. Pel que fa a l'instrument, als vuit anys estava apuntat per fer guitarra en una escola de música, perquè el meu pare la tocava. Però un dia abans de començar les classes el pare em va dir que per què no feia piano, i així ho vaig fer. Malgrat tot, després em vaig anar aficionant a la guitarra.

- Quan vas fer els primers concerts com a pianista en solitari?

- Cap als 18 anys i, més intensament, quan vaig treure el primer disc a l'any 1998.

- Quin és el teu estil?

- És una fusió de diferents músiques, perquè hi ha grans dosis de música clàssica, però utilitzant recursos de llenguatge modern com el jazz, barrejat amb sons mediterranis, flamencs, etc. (...) Es que jo escolto tot tipus de música.

- Què significa per a tu la música?

- Avui en dia és una manera de viure. Poder fer el que m'agrada i poder viure d'això és el somni complert de quan era petit.

**"A LA GENT LI
COSTA MOLT
PAGAR PER UN
CONCERT, SEMBLA
QUE SÀPIGA GREU
PAGAR PER LA
CULTURA"**

